

2013BEM04 bijlage 1

Voortgangsrapportage Europastrategie November 2012

De voortgang van onze Europastrategie wordt in 2012 in juni en november gerapporteerd en sluit aan bij de data van de Randstadprovincies fiches. De Randstad rapporteert vier keer per jaar.

Deze fiches geven de voortgang voor de prioritaire dossiers voor de tweede helft van 2012 weer. Dit is de tweede rapportage van de nieuwe Europastrategie 2012-2015. Per prioriteit wordt de voortgang naast het werkplan 2012-2013 neergelegd. De prioritaire dossiers zijn: Utrecht als Europees knooppunt voor kennis en innovatie, Utrecht als Europese regio met stedelijke opgaven en een vitaal platteland en Utrecht als Europese Culturele Hoofdstad 2018.

Prioriteit 1.

Utrecht als Europees knooppunt voor Kennis en Innovatie

Het werkplan voor 2012-2013 beschrijft deze prioriteit als volgt:

“We ontwikkelen een regionale strategie voor slimme specialisatie (Smart Specialization Strategy/S3) voor de inzet van Europese fondsen ter bevordering van de regionale innovatie in Utrecht. De S3 wordt benut als input voor een dergelijke strategie in Randstadverband (P4/G4).

Via het netwerk ERRIN blijven we kennis en ervaring uitwisselen over innovatie en zetten we in op de ontwikkeling van Europese projecten. Via het lidmaatschap van Climate-KIC ondersteunen we kennisvalorisatie en regionale economische ontwikkeling. We spannen ons maximaal in om op een zo efficiënt mogelijke wijze te streven naar een zo groot mogelijke opbrengst voor de provincie uit de Europese structuurfondsen in de EFRO-periode (2014-2020) als financiële ondersteuning om de investeringen in het kader van de regionale innovatiestrategie mogelijk te maken.

EU-strategie	Resultaten 2012-2013	Concrete acties
1. Beschikbaar krijgen van Europese fondsen (EFRO) voor de nieuwe periode (2014-2020) en het opstellen van een nieuw operationeel programma voor het landsdeel West	➤ 1 juli 2012: eerste schets nieuw operationeel programma (OP) Kansen voor West II gereed; ➤ 1 december 2012: concept nieuw OP; ➤ Eind 2012/1^e helft 2013: Besluit over EU-budget voor Regionaal Beleid en aandeel Nederland daarin + Besluit over co-financiering ➤ 1 maart 2013: nieuw OP afgerond, ter indiening bij de EU Commissie (afhankelijk van besluit EU-budget);	- In P4/G4-verband inhoud geven aan de Smart Specialization Strategy (S3) voor de Randstad, i.s.m. de kennisinstellingen, het bedrijfsleven en het rijk; - Opstellen van een OP in fasen: schets, ruw concept en definitief concept in P4-G4-verband, i.s.m. middelgrote gemeenten en het rijk; - Lobbyen via Comité van de Regio's en EP voor goed uitvoeringskader OP; - Via het netwerk ERRIN wisselen we kennis en ervaring uit over innovatie.
2. Opstellen van een regionale S3 voor inzet Europese fondsen in de provincie Utrecht.	S3 Utrecht afgerond als inzet voor EFRO.	- Samen met de kennisinstellingen doelstellingen voor de drie speerpunten voor 2020 formuleren; - Dit afstemmen met het bedrijfsleven; - Bekendmaken van de strategie.
3. Ondersteunen kennisvalorisatie en regionale economische ontwikkeling via Climate KIC	Zoveel mogelijk geld uit het Climate-KIC budget vloeit richting regio Utrecht.	- Ondersteunen regionale partners binnen Climate-KIC;" - Organiseren van kennisuitwisseling - Aanjagen projecten Climate-KIC die bijdragen aan provinciale doelen.

Fiche 1A. Utrecht als Europees knooppunt voor Kennis en Innovatie: EFRO & S3		
Prioriteit/thema		
Vast gedeelte	Context	Om aanspraak te kunnen maken voor geld uit het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO) is een Smart Specialization Strategy (S3) verplicht. De strategie wordt omgezet in een Operationeel Programma (OP) genaamd Kansen voor west 2.
	Doel	Verwerven van EFRO gelden (structuurfondsen).
	Betrokken bestuurder	Remco van Lunteren
	Betrokken ambtenaar	Hiske van der Meulen, Linda Docter & Bas van den Barg
	Partners	Randstadprovincies (P4), de vier grootste steden (G4), Utrechts bedrijfsleven en kennisinstellingen
	Rol Provinciale Staten	Operationeel Programma Kansen voor West 2 moet worden vastgesteld door PS in 2013
Elk half jaar updaten	Resultaten (acties)	Voortgang: de Utrechtse regionale S3 die in overleg met de <i>triple helix</i> is opgesteld wordt gebruikt als input voor de Economic Board Utrecht. Ten behoeve van het EFRO-POP overleg van 6 december a.s. wordt door de landsdelen een gezamenlijke notitie over de stand van zaken rond het opstellen van de S3-en en een procesbeschrijving van de wijze waarop we tot vier samenhangende landsdelige S3-en willen komen. Voor de Randstedelijke S3 wordt vanuit Europa 2020 als beleidskader gekozen voor de negen topsectoren, waaronder de Utrechtse speerpunten (life sciences, creatieve industrie en duurzaamheidseconomie). Bij invulling van de topsectoren wordt rekening gehouden met de zogenaamde Grand Societal Challenges: - Gezondheidszorg, demografische veranderingen en welzijn (<i>Longer and healthier lives</i>); - Voedselveiligheid, duurzame landbouw, marien en maritiem onderzoek en de bio-economie (<i>Safe, secure food supply</i>); - Veilige, schone en efficiënte energie (<i>Reliable, clean, efficient energy</i>); - Slim, groen en geïntegreerd vervoer (Smart, green transport); - Klimaatbeleid, hulpbronefficiëntie en grondstoffen (<i>Efficient use of resources for protection of our planet</i>); - Inclusieve, innoverende en veilige samenlevingen (<i>Inclusive innovation and secure society</i>). In het Bestuurlijk Overleg EFRO met staatssecretaris Bleker op 11 oktober jl. is besloten dat er 4 regionale EFRO-programma's komen, met een regionaal beheer. Op 13 november presenteert de Europese Commissie haar position paper over de inzet van Structuurfondsen in Nederland in 2014-2020. Mede op basis van dit position paper zullen in overleg met het rijk definitieve keuzes worden gemaakt over de inhoudelijke prioriteiten in het nieuwe EFRO-programma. Kennis met het netwerk ERRIN verdiept.
	Tijdpad	Voorjaar 2013: oplevering S3 Zomer 2013: oplevering OP EFRO

Fiche 1B. Utrecht als Europees knooppunt voor Kennis en Innovatie: Climate KIC		
Prioriteit/thema		
Vast gedeelte	Context	Climate-KIC is een internationaal consortium met het alleenrecht te trekken uit een deel van de Horizon 2020 fondsen, met als doel kennisvalorisatie en innovatie op het gebied van klimaat te stimuleren, ten behoeve van de concurrentiekracht van Europa en het verminderen van maatschappelijke problemen. De provincie Utrecht (PU) en sommige van onze strategische partners nemen hierin deel.
	Doel	We ondersteunen onze partners om zoveel mogelijk te profiteren van het beschikbare geld en de (wereldwijde) aantrekkingskracht die Climate-KIC op den duur op zou moeten leveren. Innovaties die onze beleidsdoelen sneller, goedkoper of beter dichterbij kunnen brengen zouden door de provincie Utrecht kunnen worden toegepast. Daarvoor is het ook van belang dat de provincie Utrecht de maatschappelijke problemen waarvoor naar oplossingen gezocht wordt, deelt met de consortiumpartners. Op die manier kunnen innovatieve oplossingen meteen door de provincie Utrecht worden toegepast.
	Betrokken bestuurder	Remco van Lunteren
	Betrokken ambtenaar	Linda Docter, in samenwerking met vele anderen.
	Partners	UU/USI (inclusief Utrecht Inc. en UVC), TNO, Deltares, WUR, TUD, Schiphol, Stadshavens Rotterdam, DSM, Arcadis en ca. 15 buitenlandse kernpartners en 65 buitenlandse ondersteunende partners.
	Rol Provinciale Staten	Op 26 maart werd tijdens het Statenwerkbezoek een bezoek gebracht aan het KIC en werden de Staten geïnformeerd over de mogelijkheden van het KIC.
	Resultaten (acties)	Samen met partners uit de regio wordt gewerkt aan projectvoorstellen voor innovatieprojecten die starten in 2013 en aansluiten bij de regionale Smart Specialization Strategy voor duurzaamheid. De projecten zijn gericht op doelen van de Provincie Utrecht en spelen op het gebied van de energievoorziening rond cultuurhistorische monumenten; rendabele productie en gebruik van biogas voor mobiliteit; innovatie binnen OV-concessies; gedragsverandering in mobiliteit, en mogelijke nieuwe verdienmodellen voor agrariërs in het veenweidegebied als zij ecosystemen leveren. Via USP wordt gewerkt aan het samen optrekken van de Climate-KIC campussen in de internationale arena, via Utrecht Inc. worden Utrechtse start-ups in contact gebracht met de mogelijkheden die het Climate-KIC hen biedt. Vouchers en coaching voor starters en MKB zijn beschikbaar. Utrechts bedrijf Solease won in 2012 de Nederlandse Climate-KIC Venture competition. Utrechtse studenten startten het Bedrijf Decarbonice als uitvloeisel van de Climate-KIC Summerschool 2011. Arcadis, met kantoren in oa de provincie Utrecht, trad toe tot het consortium. De mogelijkheden voor bestuurlijke interactie met andere betrokken decentrale overheden worden onderzocht. Het is mogelijk om de

		excellente studenten uit het programma voor onze organisatie in te zetten, en het eigen personeel te laten meedraaien in een internationale triple helix uitwisseling, waardoor we ook tijdelijk externen binnen halen.
	Tijdpad	Bestuursvergaderingen van de zgn. Nederlandse co-locatie vinden zes keer per jaar plaats, en er is een internationale jaarvergadering van alle leden. Projectvoorstellen voor innovatieprojecten 2013 worden doorontwikkeld en moeten in februari 2013 klaar zijn. Vanaf dan worden de oproepen voor voorstellen frequenter, van jaarlijks naar drie maal per jaar.

Prioriteit 2. Utrecht als Europese regio met stedelijke opgaven en een vitaal platteland

Het werkplan voor 2012-2013 beschrijft deze prioriteit als volgt:

“We zetten in op binnenstedelijke ontwikkeling en versterking van de kwaliteit van het landelijk gebied in de Ruimtelijke Structuurvisie, in samenhang met bijv. de energietransitie en we benutten de Europese kennis en fondsen hiervoor. We zetten ook in op het behoud en de verdere ontwikkeling van het landschap en landbouw als belangrijke drager voor het agrarische cultuurlandschap (incl. Natura2000, EHS, Agenda Vitaal Platteland en biodiversiteit).

We lobbyen voor erkenning in Brussel van peri-urbane gebieden in de provincie als plattelandsgebied en om voor de komende POP-periode (2014-2020) voldoende geld uit de Europese fondsen te verkrijgen.

EU-strategie	Resultaten 2012-2013	Concrete acties
1. Benutten Europese kennis en fondsen (POP) voor kwaliteit landelijk gebied	Beschikking van alle POP II-gelden (2007-2013), waardoor concurrentievermogen van de landbouwsector wordt verbeterd, natuur en milieu worden verbeterd en de plattelandseconomie wordt verbreed.	- Afwikkelen van lopende projecten; - Begeleiden van nieuwe projecten.
2. Beschikbaar krijgen van Europese fondsen (ELFPO/POP) voor de nieuwe periode (2014-2020) en het opstellen van een landsdelig of provinciaal sub-programma voor uitvoering POP III.	Nieuw POP III programma.	- Opstellen nieuw POP III programma.
3. Steun krijgen vanuit de Europese Unie voor de versterking van de vitaliteit van het platteland in de Randstad	Erkenning peri-urbane gebieden in het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid voor de periode 2014-2020.	- Opstellen Utrechtse inzet; - Lobby voor Utrechtse inzet.”

**Fiche 2A.Utrecht als Europese regio met stedelijke opgaven en een vitaal platteland:
POP II & POP III**

Prioriteit/thema

Vast gedeelte	Context	Utrecht als Europese regio met stedelijke opgaven en een vitaal platteland
	Doel	POP 2: de huidige periode zo goed mogelijk afronden. POP3: Voldoende geld uit de Europese fondsen verkrijgen, voor ondersteuning van een vitale landbouw en een duurzaam beheer van het landelijk gebied. Aandachtspunten daarbij zijn dat de Europese steun ingezet kan worden voor ondersteuning van boeren in landbouwgebieden met beperkingen zoals de natte delen van het veenweidegebied, het belonen van groen/blauwe diensten en verbreding van de plattelandseconomie (LEADER).
	Betrokken bestuurder	Bart Krol
	Betrokken ambtenaar	Lodewijk le Grand
	Partners	Ministerie van EL&I, Dienst Landelijk Gebied, Programmabureau's, Waterschappen en Gemeenten
	Rol Provinciale Staten	Controleert de uitvoering van Agenda Vitaal Platteland (AVP). Op 11 juni is er presentatie gegeven in de Statenwerkgroep over POP 3.
Elk half jaar updaten	Resultaten (acties)	Realisatie op de volgende doelen in het kader van AVP: Duurzame landbouw, Energiebesparing, Landbouwstructuurverbetering, Waterkwaliteit (KRW), Verdrogingsbestrijding, Landbouw verbreding, Micro-ondernemingen, Recreatie en toerisme, Leefbaarheid, Dorpsvernieuwing, Erfgoed, LEADER, LEADER Samenwerking en LEADER Proceskosten. <u>Stand van zaken financieel :</u> Beschikbaar: € 21,2 mln. Verleend: € 19,9 mln. In behandeling: € 1 mln. Rest: € 0,3 mln.
	Tijdpad	<u>Voorbereiding POP3</u> Op 1 november presenteerde het ministerie van EL&I een plan van aanpak voor het opstellen van POP3. EL&I zet vooralsnog in op een nationaal programma, terwijl de regio's een landsdelig programma willen. Met staatssecretaris Bleker is afgesproken dat de provincies in een notitie de meerwaarde van een landsdelige benadering zullen aantonen. De gesprekken met het rijk over POP3 worden bemoeilijkt door onzekerheid over het budget en de onderhandelingen in Brussel over de nieuwe verordening Plattelandsontwikkeling. Deze wordt mogelijk pas na de zomer van 2013 vastgesteld terwijl de nieuwe programma's op 1 januari 2014 dienen te beginnen. <u>POP2</u> Op dit moment zijn er 94 projecten in uitvoering/voorbereiding

		72 projecten zijn afgesloten. Vanaf 1 januari 2014 start de nieuwe periode voor POP.

Fiche 2B. Utrecht als Europese regio met stedelijke opgaven en een vitaal platteland: Versterking van de vitaliteit van het platteland		
Prioriteit/thema		
Vast gedeelte	Context	Uitvoering geven aan provinciale ruimtelijk beleid, als vervolg op vaststelling provinciaal ruimtelijke structuurvisie. Stad-land is een prioritair dossier.
	Doel	In Brussel erkenning krijgen voor peri-urbane gebieden en de specifieke problematiek van deze gebieden. Verkrijgen van inzicht in verschillende gebiedsprocessen in (voor wat betreft ruimtelijke opgave) vergelijkbare gebieden. lering trekken voor effectieve inzet op prioritair dossier.
	Betrokken bestuurder	Bart Krol
	Betrokken ambtenaar	Rudolf Buis
	Partners	Europese Commissie, netwerk PURPLE en uitwisselingen met andere peri-urbane gebieden zoals Frankfurt
	Rol Provinciale Staten	De Provinciale staten worden d.m.v. beleidskeuzes in strategische kadernota's en uitvoeringsprogramma's geïnformeerd over de verkregen inzichten.
Eik half jaar	Resultaten (acties)	Informele kennisuitwisseling met vergelijkbare regio's over dezelfde soort opgaven. Gekeken wordt met welke regio's het beste een informele kennisuitwisseling kan plaatsvinden over nieuwe woningbouw en bedrijventerreinen (binnenstedelijke realisatie en herstructurering in relatie tot de verhouding van stad-land)
	Tijdpad	December: meer duidelijkheid over de kennis uitwisseling.

Prioriteit 3. Utrecht als Europese Culturele Hoofdstad 2018

Het werkplan voor 2012-2013 beschrijft deze prioriteit als volgt:

“We gaan voor het binnenhalen van de titel Culturele Hoofdstad in het jaar 2018. We dienen in 2012 samen met partners een goed en overtuigend bidbook in. Het besluit over de toewijzing van de titel vindt plaats in 2013.

EU-strategie	Resultaten 2012-2013	Concrete acties
Inzet voor Utrecht als Culturele Hoofdstad 2018, samen met partners als de gemeenten, de kennisinstellingen en het bedrijfsleven	Bidbook ingediend en lobbyplan gerealiseerd: toewijzing titel in 2013.	- afronden bidbook; - Kennisuitwisseling met eerdere Culturele hoofdsteden; - samenwerking met Malta; - lobbyen voor binnenhalen titel; - Utrecht expo in EP (mei 2013).”

Fiche 3. Utrecht als Europese Culturele Hoofdstad 2018		
Prioriteit/Thema		
Vast gedeelte	Context	In 2013 wordt er een beslissing gemaakt welke Nederlandse stad in 2018 de titel Culturele Hoofdstad mag dragen.
	Doel	Utrecht wordt in 2013 aangewezen als Culturele Hoofdstad van Europa in 2018.
	Betrokken bestuurder	Mariette Pennarts
	Betrokken ambtenaar	Thomas Nova
	Partners	Gemeente Utrecht, Stichting Vrede van Utrecht/CH2018 en vele andere partner
	Rol Provinciale Staten	Informatiebijeenkomst op 11 juni. In deze bijeenkomst zijn de statenleden meegenomen in de invulling van het bidbook. Daarnaast worden ze uitgenodigd bij de lancering van het bidbook, najaar 2012.
Elk half jaar updaten	Resultaten (acties)	Het definitieve Bidbook is gereed en wordt ingediend bij het ministerie van OC&W, waarna de EU jury in november tot een oordeel zal komen over de ingediende bidboeken en tot de eerst selectie van de kandidaatsteden zal overgaan. In het kader van het lobbytraject voor het binnenhalen van de titel wordt gewerkt aan een bijeenkomst in april 2013, in het EP in het kader van Vrede van Utrecht 2013/Utrecht Culturele Hoofdstad
	Tijdpad	November: oordeel EU jury

Bijlage 1. Begrippenlijst

Begrip	Afkorting	Beschrijving
Climate Knowledge and Innovation Communities	Climate KIC	De provincie Utrecht is lid van het Climate KIC. website.
Comité van de Regio's	CvdR	Een adviesorgaan van de regio's. Ze geven de Europese Commissie, de Raad en het Europees Parlement advies over voorstellen van de Europese Commissie die de Europese regio's aangaan. Website
Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling	EFRO	In 2014 begint de nieuwe periode EFRO fondsen.
Europees Parlement	EP	
European Regions Research and Innovation Network	ERRIN	
Horizon 2020 fondsen	-	Het Europese Kader Programma voor Onderzoek en Innovatie voor de periode 2014 – 2020. website
Kennisvalorisatie	-	Het creëren van maatschappelijke en economische waarde op basis van wetenschappelijke kennis en vaardigheden
Operationeel Programma	OP	De S3 wordt omgezet in een operationeel programma.
Plattelands Ontwikkelings-Programma	POP	In 2014 begint een nieuwe periode POP fondsen (genaamd POP III).
Randstadprovincies	P4	Provincies: Flevoland, Noord-Holland, Zuid-Holland en Utrecht.
Smart Specialization Strategy	S3	Een strategie waarin de regionale specialisatie wordt beschreven. Deze strategie vormt de basis voor het inzetten van Europese fondsen in de regio.
Vier grootste gemeenten	G4	Amsterdam, Den Haag, Rotterdam en Utrecht.